

Изази неђељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на по године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т   З А   П О Л И Т И К У   И   К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Преплата шаље се у италијанским писанима непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а може се и картом упутицом на пошту у Котор. Дипломатски пошти се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА“.

ЛОНДОН, 14 окт. — Лорд Солзбери изјављује, да је инглески консуло походио многа мјеста на Крити и да се увјерио, да су новинарски гласови о турскијем зулумима претјерани, неосновани су и гласови о силовању жена. Валија чини све да не буде зулума.

БЕЧ, 14 окт. — Принц Фердинанд стигао је и одсио у двору Кобургову, остаће овдје који дан. Клементина је јучер дошла из Ебенгала.

БУДАПЕШТА, 14 окт. — Народ, посланик Ирањиа (номадареник) предложио је сабору, да се министар домаће обране, барон Фејерварија, стави под суд. Образложиће приједлог 6 новембра *)

БИОГРАД, 14 окт. — У корист црногорскијех досељеника саставно се помоћни одбор под предједништвом Митрополита Михаила. Биће брзо велика забава, од које ће се приход њима даровати.

*) Ствар је у овоме: Кад су биле маневре у Кинберу, нестале једне ноћи ћесарева (црно жута) заставе са стана командира мађарске домобранске војске (хонведа) и нашоше је избуцану у глибу; то бјеше у селу Монору. Кад сељани дођоше да се поклоне Ћесару, Владалац је љуто укорио то „гамеотство“, иштући да кривце пронађу и казне. — Кад се мађарски сабор састао, Ирањиа је запитао министра, како је смио допустити, да се на стану мађарскога командира истиче црно-жута застава. Министар се бранио како је умислио, по Ирањиа сад иште да му се за то суди. Дакле нијесу криви они што су ћесареву заставу бачили у глибу, но они што су је истина! У исти час јављају новине, да је мађарска полиција чинила све да пронађе кривца што увриједише црно-жуту заставу, но ни како није могла. — О свему томе наш „многоглаголиви“ бечки кор. биро није нам јавио ни ријечи, и ако су све аустро-угарске новине биле пуне те бруке. — Ур.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“

Бој на Трњине.

1716 г.

Сто хиљада турске војске
Ено тутњи преко Дуца!
А пред њоме камен, дрво,
Ка' од силног грома пуца! —

Иде војска, иде даље,
Притисла је Цуце п'јеле!
Па на свакој страни сишле
Силовите своје стр'јеле! —

Иде војска, иде даље:
На раздвојке и у врву;
Жели доћи на Трњине,
Па отолен равном Чеву!

И ено сад на Трњине
Војска силна стиже ова:
А пред њоме стаде јато,
Црногорских соколава!

Букну огањ са свих страна,
Уз Трњине мало село,
Кад витешки Црногорци
Уљегоше у бој смјело!

Катуњани Обилићи
Бој почеше на Трњине!
А глас бојни долијеће
До Владике на Цетиње!

ПИРЕЈ, 14 окт. — Цар и Царица њемачка дошли су на 2¼ часа по подне, дочекаше их Краљ и Краљица и напљедник инглески. Сви страни убојни бродови поздравиле искрцавање, народ кличаше одушевљено. Трикунис и кмет рекоше добродошлицу, исто и њемачка насеобина. Приказивање пратње, пролазак почасне чете уза свирање њемачке нар. химне полазак у Атину.

АТИНА, 15. — окт. Цар и Царица њемачка, у пратњи Краља и Краљице, стигли су синоћ на 4½. На станици поздравиле их је кмет. За тим сједоше у кароце, за којима је дијаше чета коњаника уз радосно клицање народа.

БИОГРАД, 15. окт. — У скупштини је почела расправа о адреси Приједлог већине одзива се пријестолној бесједи и слаже се с приједлогом мањине истичући особито посланство руског Цара при мирномазању Краљу. Мањина иште уштеде, престанак монопола дувана и поправку јавне безбједности.

СРИЈЕДАЦ, 15 окт. — Како је принц Фердинанд одложио долазак за који дан, Стамбулов је наредио да се отварање собрања одложи на 22 октобра.

АТИНА, 15 окт. — Данашње вјеччање Краљевића напљедника са сестром Цара њемачког Софијом, бјеше врло сјајно. Народ одушевљен.

АТИНА, 16 окт. — Синоћ је био св. чини објед. Краљ је поздравиле младенцима, Цар Вилхелм Грчкој, завршив узвиком: Зито Елае! што је изазвало одушевљење.

БЕЧ, 16 окт. — Принц Фердинанд пошао је у Ебентен на који дан. Бабиће се неко вријеме у Бечу, па ће поћи у Сриједац, но не зна се кад.

БИОГРАД, 17 окт. — У скупштини је изјавио Рибарац у име ли-

беранне странке, да се придружује адреси већине, ради слоге. Адреса је потписана и особити одбор са предсједником скупштине предао ју је намјесништву. При томе је рекао први намјесник, Ј. Ристић, да је срећан што се слаже са скупштином у повјерењу према влади. Мјесто у адреси о иностраној политици говори о балканскијем народима, којима је највише корист у завједници оенованој на праведном задовољењу узајамних права. Скупштина захваљује на честиткама страних владалаца приликом мирномазања Краља Александра, а особиту радост исказује што је руски Цар и том приликом послао особитога посланика, што показује усрдност Цареву према српском народу. Намјесништву изјављује задовољство, што су односи са сусједним и осталим државама правилни и пријатељски, те што ће се и даље развијати и донунити. Скупштини је особито мило, што се труди намјесништво и влада око одржања слоге међу балканскијем народима, слажу са миром на Балкану и са развитком самоуправе тијех народа. Скупштина се узда да ће уз ту мисао пристати сви народи балкански. Скупштина ће све учинити, да влада Краља Александра буде почетак сретнијех дана за Србију.

АТИНА, 17 окт. — Данас ручак у њемачком посланству, при ком је био Цар и брат му, принц Хенрик, са пратњом. На вече велика играња у двору.

ПЕТРОГРАД, 18 окт. — Кажу да ће Долгорукога, посланика у Тохерану, замијенити брзо Буцов, руски посланик у Атини, а овога савјетник вел. посланства у Цариграду, Ону. — Цар је јучер примио у свечаној аудијенцији новог ц. отом. вел. посланика Хуени-пашу, који је предао своја пу-

НА ГРОВУ

Војводе Станка Радоњића.

Пјесма, кад' би теби могла
Од ужаса и жалости!
Сад' бих пјесму ка' никада
Мога' свјету таквом кас'ти
Ал' пошто ми туга горка,
Дугу, срце, моје цара,
Из те туге, из тог' јада
И опет се пјесма ствара
Која свјету нека прича
Тугу јада, у час ови:
Како славној Гори Црној
Умирају орли сиви;
Орли што су на високо,
Још одавно гњездо вили,
Из којег су изл'јегали,
До првијех тиби чили,
Као ови, што се овдје
Људски ор'о положио
Након себе у свом роду
Туге много оставио,
Која срце земљи нашој,
Као муња хитра пара,
Те лак није изгуб овај
Ни за нашег Господара
Јер му бјеше о војвода!
Као снаге десна рука
Па те жали, на срце му
Паде жалост, тешка мука.
А то лаки удар за нас
О витеже, знади није,
Тако млада — дику рода
Црна земља да покрије!...
Свак' те жали, ко те једном
У животу чуо своје,
Свак те жали, свако тугује,
Ал' најгоре дому твојем,
Он с' огњишта витешкога,

Ступац крути земљи даде,
Равна теби у тој кући
Ни једнога не остаде.
Љуба твоја на огњишту т'
Са четворо сирочади
Лије сузе и старица
Мајка твоја то су јади;
Оплакују, што их судба,
За сад кутње сломи шљеме!
На срцу им стави тугу —
Жалост страну, тешко време!
Али ето, већ када су
Тебе дику изгубили
Нек тугују, ал' не много,
Да не бише искобили,
Узданицу на огњишту,
Коју си им оставио
Малог' сина твог Ивана,
Ком је Господ намјенио:
Да порасте и поживи —
Да заузме твоје мјесто.
Марко Иву миле сестре,
Сјећај те се тога често!...
Знам слатка је тужна пјесма,
Која збори са сузама,
Ал' ни сузе ни кукање, —
Не вратиле што скрои тама,
Јер се коло вјечне смрти
У природи овој креће,
Смрти клете хитри точак
Мимо ићи никог не ће!...
Тако кад' је није друго,
Но да руке прекретимо
Да са сузом душе наше
Благот Бога помолимо:
Да починеш о витеже,
У насељу небескоме
Те да душа пјева твоја
У покоју аићелскоме!...

В. Зорић.

Радоје Црногорац.

рингију Французима, но нико други неће то искати, па ни народ тих крајина (одобравање). Министар не вели, да су Французи завјетни непријатељи њемачки, но не можемо се чинити невјешти оружању Француске. А зар Бебел не види, шта министар, како се наш млади владар труди да очува мир Јевропи. Надамо се да ће у томе успјети. (Живо одобравање на десници.)

БЕЧ, 20 окт. — Вел. посланик књаз Лобанов походио је јучер по подне гр. Калнокија, који је синоћ, у пратњи посл. савјетника гр. Виденбука, кренуо у Фридрихсруе.

ЗЛАТНИ ПРАГ, 20 окт. — Велика саборског одбора ријешила је, да преко приједлога младочега за адресу Тесару пређе на дневни ред, остављајући Тесару да избере згодан час, када ће остварити уставне жеље чешкога народа, особито крунисањем својим у Златном Прагу, што жели цио народ.

ПЕТРОГРАД, 20 окт. — „Journal de St. Petersburg“ пориче одлучно, да руски војни министар троши без икаква надзора и да му је одобрен кредит за пет година у највише. Лист вели, да су трошкови војног министра под истим надзором, као и остале струке.

БЕЧ, 20 окт. — „Fremdenblatt“ говори о поласку гр. Калнокија у Фридрихсруе, изјављује да ће тај пут допринијети утврђењу смјерова савеза за мир. Посјета рускога Цара у Берлину допринијела је томе у великој мјери, што се види и у пријестонском говору њемачком. Посјета гр. Калнокија допринијеће остварењу нага, изазваних тим говором.

БЕЧ, 20 окт. — Принц Фердинанд кренуо је у четвртак вече у Сриједу.

ЦАРИГРАД, 20 окт. — „Тарик“ пише: Састанак Султана и Цара Вилхелма сретно је знамење за исток и запад. Учиниће чвршћим пријатељство између двије државе и одржаће општи мир. Њемачка је мирољубива, а Турска се држи неутрално и жели најбоље живјети са свијем државама, рад одржања мира.

БЕРЛИН, 20 окт. — „Politische Nachrichten“, говорећи о „Тарикову“ чланку вели: Баш Турска може више по други допринијети одржању мира, држећи се неутрално, но и пазећи

права и дужности. Опетанак Турске нуждан је у толико, што оно смета пренагљеном развјетку незрелих задатака, а ваља да има и позитивну мисију, не само негативну.

„National-Zeitung“ истиче, да је Калнокијев задатак превелик. Одржање мира стоји највише до његове смотрености. Пошљедак савеза мира налаже сваком савезнику јавропску политику, те сваки управни министар мора радити на општу корист. Како се пријестонски говор њемачки изјавио за одржање мира, Калнокију ће бити лакше одуријети њекијем претјерањем тежњама. Ако се Цар Александар с отим слаже, могао би берлински састанак имати трајни успјех, те ће државници имати времена бавити се ријешењем економских питања.

БИОГРАД, 20 окт. — По новинама очекује се депутација московска, која ће предати адресу митрополиту Михаилу. „Одјек“ тумачи скупиштинску адресу те вели: Никада никако представништво балканскога народа није тако јасно обиљежило балканску политику. Србија је готова пружити руку осталијем балканскијем народима, и даје поштину ријеч да ће примити пружену руку у општу корист.

ПЕТРОГРАД, 20 окт. — „Journal de St. Pétersbourg“ вели о бугарском зајму: Чудно нам је, како Фердинанд и Стамбулов дају жељезнице у залог, те располажу с народним добром, што се не да оправдати, јер углављено стварно јемство не обзира се ни на пређашње дугове, ни на међународно право. Заиста се морамо дивити смјелости људи, који се упуштају у трговину са незаконитом владом, не бринући се за раније обавезе.

Из новина.

Парцка „Југо-словенска Кореспонденција“ доноси овај преглед:

Ако упоредимо оно, што се писало прије десетак дана у француским новинама о балканским државама у опште, а о Србији понаособ, са оним што се пише данас, видимо врло велику разлику. Док су до скоро махом сви органи јавног мњења, ослањајући се на извјешћа њемачких и енглеских листова, представљали Србију и остале балканске државе као да су на прагу унутрашњих и спољних потреба, данас са задовољством биљежимо, да скоро сви ти органи признају, да се стање тих зема-

ља не само не погоршава, него да на против иде све на боље и да разне тешкоће, са којима имају оне да се боре, а у којима је јевропска штампа назирала поводе за свеопшти рат, да све те тешкоће не стају једна за другом на најмирнији и најприроднији начин.

Највише су тој промјени допринијели они догађаји, који су се развили за ово посљедњих неколико дана, а на првом мјесту састанак српске скупиштине.

Бесједа, са којом је српска влада поздравила народну скупиштину произвела је овдје најбољи утисак.

Mot d'Ordre вели, да је тај манифест врло вјешт; Србија по њему улази у еру штеђе, а први су кораци у том правцу учињени одузимањем монопола дувана и експлоатације жељезнице.

Да би поставила равнотежу у буџету, српска ће влада морати да дигне зајам од 20 милиона. Писац мисли да подизање тог зајма није ствар немогућа или хрљава, али — долаје он — треба да српска влада Јевропи улије више повјерења, него што је то био случај са њеним претходницима.

Лист „République française“ вели, да састанак ове скупиштине и владине изјаве у првој свечаној сједници означају крај ове периоде моралног, ако не и материјалног немира, који је недавно у више маха произвео страховање за општи мир. Ситуација се је доста развједрила у Биограду, те се могу умирити пријатељи Србије и општег мира. Ова скупиштина представља значајну једнодушност, радикална странака, из које је састављена влада, сачињава скоро искључиво ту скупиштину.

„У свему нова влада хоће да ради на слободном развоју земаљских установа, на подизању финансија и општег благостања. Она нарочито хоће да осигура потпуно независност Србије према страним земљама, а то је тајни покретач скоро свију њених поступака.“

Овако од прилике говоре и остале овдашње новине, које се баве са источним стварима, а са особитим задовољством је примљено оно мјесто из владине манифеста, у ком се говори о пријатељском понашању француске владе при рјешавању жељезничког спора.

ДОПИСИ.

Његуши, 8 октобра. — Надали смо се да ћемо што радосније јавити из ове витешке крајине, али ево: „Чујем лелек ће горе пролама“, који је почео у овом племену други овог, па није ни до данас прекинуо, но се једнако чује свакога дана, па гробу витешког и већ почившег витеза — Војводе Станка Радовића; који је Богу предао своју племениту душу први овога, као што је речено у 42. броју овог листа на Цетињу, у кругу његове за њим удвијељене породице; коју је са његовом смрћу задесило ужасни пораз који ће тек онда моћи заборавити, сваки члан њезин,

НОВЉАНИН АЛИЈА И НЕЈАКИ ЛИМУН.

Књигу пише новљанин Алија
Из Новог, из дућана свога,
Па је шаље крајем мора слана
До Пераста, хајдучкога града,
А на руке Пивљанину Бају;
У књизи га Але поздравно:
„О јуначе, Пивљанине Бајо!
Зло је твоје мени додијало:
Робини робље, а сијечеш главе,
Понесе нам од Новог благо,
То бих тебе опростио, Бајо;
Ал' ти Алу више јаде радиш:
Посјече ми родитеља мога,
Од Новог алај-бег Мемеда.
То ти, боже, опрости не ћу!
Но чули ме, Пивљанине Бајо!
Ако те је родила Српкиња,
Изи ми на мејдан јуначки,
Да јуначку срећу окунамо
На Мељину,* мору на пржину, —
Ал' не води друга за њевера.“
Кад Алија књигу нахвати,
Под хитра је метну** књигонуцу.
Кад је Туре књигу прихватило,
Одјездило крајем мора слана;
А кад дође у Вериге мале,
У малу се укратио*** шајку,
Малу шајку — орахову барку, —
Завезе се, до Пераста дође,
Па искочи мору на обалу,
И окрену ка Бајовој кули.
Ту Турчину добра срећа била:
Бјеше дома Пивљанине Бије —
Шетука се старац око куле,
И тутумли чибук запалио,
Дуван пуши, на Турчина гледа.
Турчић Бају турски седам виче,
А Бајо му српски одговара:
„Здраво дошло, Туре од Новог!“

А ће су те допјели врагови
Данас к мени у Перасту моме?!
Ту му Турчин смјерно пристуши,
Пољуби га у десницу руку
И преда му лист књиге бијеле,
Па окрену пут Новог града.
Кад је Бајо књигу растворио,
Књигу штије, грозне сузе лије —
(Прошло Бају стотина година,*)
Вијела га попануда брада,
Низ браду му сузе тецијаху
И на црну земљу падаху.)
Мисли Бајо нико га не гледа;
Ал' га гледа нејаки сестрићу,
Па је своме ујку бесједио:

* Погледај „Дела Буре Јакшића“, српске пјесме, књ. II га, стр 85. — Је у пјесми „Невјеста Пивљанина Баја“ пјесник вели, да је Бајо погинуо у најбољем циљу своје младости, борећи се са својих шездесет другова с турском четом, коју је с двојно бег Љубовић; те да га је јуначки осветио његова убава несусјетница — Милева, унука сједог Радомира — убишњи бега Љубовића у сред раскошног харема, и запаливши му кулу. — Ево како то дивно пјесник ошјева: Вјесник долази, и пошто јавља Милеви да је Бајо погинуо, наставља овако:

„Он је био
Чуј, заклето Бајова невјесто,
За слободу отаџбине крине.
На хиљаде јурило је слава
Са шездесет витешких другова
Рикајући у ранама тенским:
За светињу! за слободу сјајну!
И у крви својој и душманској
На крвника Љубовића бега,
На смрт, црна нанесе га копча.
Са шездесет сјајних убојника
Паде витез Пивљанине Бајо.
Сам ја остах...
Као клетва што остаје црна,
Да грехове, или славу сјајну
Сарањеног царства приповеда...
Ево претен, ево токе златне,
Ево капака са чедном сјајном,
Ево андар и оружје светло —
Уами данас за аманет вечни!
Све ј' Бајовом поканапо крвљу!
Уами, чувај... А ја идем, душо!
Да осветим шездесет другова.“
Пјесну чедо седог Радомира:

„Никад, никад!... Освета је моја!“ и т. д.
Овдје ми се ставља питање: која је од ове двије слике вјернија оргиналу — животу нашега јунака, Баја II. ? В. Р.

када пође Богу на истину, а до тада ејећа ће се само ужасне жалости, која ће јој душу и срце парати; а са њом и сваког оног који је познавао племенито срце и узвишене осјећаје, које је гајио према Српству витез Станко; чији посмртни остаци, уз велику пратњу, стигоше у ово му родно мјесто други овога, у четири и по сата по подне.

Чим се овај тужни спровод појавио на врх Буковице, ту је сретен са лијепијем бројем људи овог племена, на челу којег је био Г. Буро Петровић Бригадијер и остали главари; а остали народ, свештенство и неколика омладина уређени у дну зеленог пута очекивали су ову тужну пратњу, која, чим је стигла изнад Другог дола одјекујући звона са свију храмова жалосном јеком, предсказујући да иде вјеч-пој кући онај, које му није било вријеме још бар за по вијека; уз јек звона и ужасни лелек спровод присије на зелени пут где је застао, док се је ковчег, у ком је било тијело упокојеног, скинуо са мртвачкијех кола и, онда је узет на руке и тако донешен у Храм Саборне Цркве и постављен на сто на средини Цркве, где му је свештенство овог племена, уз Цетинског прота и протођакана, који су са Цетиња дошли пред посмртним остацима почившег, учинили помен. Не ћу спомињати даје црква сјала од упаљених воштаница и кандела; па и само лице упокојеног витеза неизгладне друкчије, него као да бјеше заснао али не вјечни сан.

Већ се и ноћ примаче, за коју бјеше одређен потребити број војника, да страже у Храму, до погребња, као и свештеници да читају Св. Еванђеља, које је трајало до јутра. У седам сати из јутра у уторник огласи звоно св. Летурију. У Храму напуни се велики број побожног народа да се помоли богу за душу опште љубивог војводе, По свршетку службе Боже свршено је опјело и парастос.

У осам сати и по почеше долазити покајнице из цијелог племена а у петом вријеме стиже у цркву Г. Боже Петровић са осталијем лицима, који су синоћ у пратњи дошли; чета војника у пуној опреми уређена под барјак такође стиже пред цркву и стаде уј рађена поред гроба у ком ће до мало починати за навијек онај за ког је и приређен; топ је изнесен на одређено мјесто.

У десет и по сати стиже у цркву Његово Височанство наш витешки и узвишени Господар Књаз Никола, те својијем високијем присуством над упокојенијем својијем министром показа, колико је љубио онога који му је био помоћник, у свијем вољама и невољама, оставши над њим неколико минута. А по том даде знак, да је вријеме да се са омиљенијем покојником, како Он тако и свако за навијек растаје. Министар војни Г. Илија Пламенац, са сузијем лицем пристуши те одаде свом другу посљедњи опронтај, а по том скиде са покојниковијех витешких труац, да друга одличја не помињемо два на јест звијезда, од којих се већина блисташе у драгом камењу. За сваког бијаше и суви-

Па завика: „Остај збогом, ујко!“
А он њему: „Хајде збогом, синко!
У здрављу те ујко причекао!“
Оде Лимун морем пјевајући,
Оста јадан Бајо кукајући —
Жали Бајо јединог сестрића.
Када Лимун у Вериге дође,
Примаче се ближе уз обалу,
Докле мору под Мељину дође,
Када мору под Мељину дође,
Нешто му се даде погледати
Преко поља, крај Мељине равне,
Док угледа два б'јела чадора,
Два чадора Новљанин' Алије.
Кад то виђе дијете Лимуне,
Препнаде се, весела му мајка!
Па Алији с мале шајке виче:
„О Турчине, Новљанин' Алија!
Ја у теби никад вјере немам,
Ни у теби, ни у змији лутој!
Јеси ли ми књигу оправно
Да не водим друга за њевера;
А ти имаш два б'јела чадора?!“
Лукаво му Турчин проговара:
„Чујеш мене, дијете Лимуне!
Зар је Пераст куга поморила,
Па у њему мејданције нема?!“
Расрди се дијете Лимуне
(Соколи га Лазаре возаре,
Па искочи мору на пржину
И на мејдан позивље Алију,
Проговара Новљанин' Алија:
„Прој' с' Лимуне, врага и мејдана;
Него хајде да пијемо вина!“
(Е га мисли уфатити жива,
Да га Бају на откуне врати.)
Ал' говори дијете Лимуне:
„Муч', Турчине! Црн ти образ био!
Ја нијесам оје к теби дош'о,
Да пијемо по крчмама вино —
(Свега доста у Перасту моме)
Већ сам дош'о, — ако жена п'јеси, —
Да на сабљу мејдан дијелимо!“
Врисну Турчин као змија љута:
„Стан', копице, дијете Лимуне!

* Лука крај Херцеговога — пристаниште ратног бродовља.
** Стави метнути долази од талијанског Mettere, прем да је у рјечнику Караџића назначена као права српска ријеч.
*** Ступио у чин. Украјати imbareare В. Р.

* Гледај Вукову абирку (књ. III-ју или VI), стр. 853, где у пјесми „Рипшанин хајдја и Лимун трговац“ вели Лимун хајдји Рипшанину: „Ја имадем богом побратима — У Перасту Пивљанина Баја.“
Ваља да ће ово бити какав други Лимун? В. Р.

* Него је дошао у Нови, да по Новоме тражи крчма. — хтно је да га ухвати жива, као што се види најријед из пјесме. В. Р.

ше жалостан овај тренутак, који обди сваког горким сузама, а кћер упокојеног, од сувише туге и жалости у пренемој паде; — али ковчег се закључи и отвори ни гроб прими најтврђији стуб куће Радољива. Слупштање у гроб испрати у три пут гром пушка из руку чете војника, а уз то још и једанаест топовских метака. И, тако у уторник трећи овог, у десет сати пријеподне за навиком покри матер земља посмртне остатке војводе и Министра Радољива а у једно са њим починуше тамо и његове племените мисли за дјела, која је мислио учинити у корист наше до-мовине и српства, али и ако је он сахра-њен није сахрањена у нашем народу вјечна успомена као на човјека рођеног.

„Јер оваких витезова
И велика царства жеде“...

А да се у истини могу на њега при-мјенити ове ријечи бесмртног pjesника, Он је сам својим високијем присуством и врелијем сузама засвједочио. И, цијела наша домовина уз породицу покојникову понавља ријечи блажеоспочившег митро-носног pjesника: „Ох! до Бога велике жа-лости! Што нас нађе данас из ненада...“

Колико је губитак задесио нашу до-мовину прераном смрћу војводе Станка, то нам није могуће оцијенити до само толико знамо да нас је љуто ожалостио и заплакао, а да је тако види се, што ни још данас нијесу престали, но долазе из свију племена наше домовине црногорски момци и јунаци, да горком сузом и долеком ожа-де сокола. Али што ћемо? Вјечни закон тако се креће, он не гледа на то да ли ће кога учинити и заплакати, — он врши своје немилостиво, а за његовом жртвом тугујемо, тугујемо и оплакујемо изгубљено добро, као и теби добри и непрежаљени човјече, али наша туга и плач зачињен је молитвом упућеном благом Богу да нам драгоцијени изгуб намири, а Теби даде вје-чно насеље у небесном блаженству.

З. . Ђ.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 21 октомбра.

(Post scriptum.) Као што смо већ јавили у прошастоме броју, послје свакојаких морских непогода, Ње-гова Свјетлост Књаз Петар А. Карађорђевић, хвала милостивоме Богу, сти-гао је на Цетиње у петак 13 о. м. у 3 часа у јутро, на радост Своје Сви-јетле Љубе и миле дјеце, па веселе Њиховијех Височанстава и све Сви-јетле Тазбине, а на велико задовољ-ство свијех знанаца и пријатеља на све стране Српства и Словенства.

По причању Свјетлог Путника догодила се броду несрећа овако:

На поласку из Сењске Ријеке, вријеме бјеше сасвијем повољно, али

све што се је лађа к далматинској о-бали ближе примицала, то је јужни вјетар све више и више бјесио. У Задру се Његова Свјетлост искрцао из лађе и присуствовао при св. литур-гији у цркви св. Илије, гдје је служио преосвећени епископ Стефан. Посли-је службе божје, Свјетли Путник, у-крцао се опет на лађу и прослједио пут до у Сињет. И у Сињету је Сви-јетли Путник на обалу излазио и по-њој се метао. Од Сињета до Гружа пресретао је „Фердинанда Макса“ све-жешћи и бјеснији југ, те се могло знати што ће тек бити на отвореноме мору од Гружа до Боке, а још више при бурноме улазу код Пунте д'Остро. Његова Свјетлост, Књаз Петар, могао је оставити пароброд и наставити пут копом од Дубровника до Херцегово-га, ту узети чамац и довести се до Котора, вазда тихим затоном. И ако Његова Свјетлост није имао страха у многим опаснијим погибијама, па и ако се није бојао ни пред живијем огњем острагуша, но ипак, рек би, да мор-скијех валова прије овог пута, Њег. Свј. није најбоље познавао. Зато се навезе уз пјеновиту пучину бјеснећег Јадранског Мора, па што Бог даде и срећа јуначка.

Ево већ Свјетлог Путника при великом прибоју на уласку у Боку. Но у часу кад је вапор дошао код острвића „Молупте“, около по сата прије него ће савити у бук, пуче глав-на осовина и машина стаде! Кад путни-ци разумјеше шта се је десило, па и ако им овај глас не бјеше најповољ-нији, сваки је сачувао своју обичну хладнокрвност, јер нико није могао у први мах предвиђети опасности која је предстојала. Капетани од паробро-да, први Николић и други То-мановић, одмах су схватили сву незгоду и са свијем силама прегоше да брод и повјерене им путнике од опасности спасе. Капетан Широ То-мановић јави ову непогуду Њ. Свј. и рече: „Машина је сломљена, али опас-ности нема никакве, ако се само уз-могнемо удаљити с лађом од бријегова и докнати се морске ширине. Помоћ смо искали, и она ће нам доћи кроз два три сата“. Срећом је крман био здрав, али не бјеше једара довољнијех да се брод са једрима и вјетром ко-ристи колико је требало. Пошто оче-кивана помоћ до 8 часова у вече не присје, капетан Широ поче се на

катарку палећи бенгалску ватру и из-бацујући ракете. Али ни ових на ла-ђи довољно не бјеше. Знакове бенгал-скијех ватара и прскање ракета, паро-броди „Јонио“ и „Прогресо“ не виђе-ше. Међутим „Фердинанд Макс“ по-лети у морску ширину као галеб. Но кад га дочека сила јужина, прсну на првој катарки лантинна која је и пријед напукла била — што није нај-похвалније за управу Лојдову — а већ бјеше и мрак притискао. Но наш мр-нар никад не очајава, никад не на-пушта наде у своју вјештину, у сво-је циповске силе. Сваки час вписа-ше тијем соколвима живот о длаци, но они зато и немислише. Кад капе-тани видјеше да им корман не помаже, спустише сидра од стране крме у море пеби ли лађу од бријега у мореку пучину окренули. И одиета, почам од двају капетана па до последњег мр-нара, свак је као један сам човјек све силе употресио да лађу узрујаној мор-ској пучини отме. Али никако лађу исправити, јер је пушта као празна тикветина боком се валала, на милост и немилост морскијем таласима. Тако је прошла сва ноћ међу поведјелником и уторником. Примаче се дан, али муча не прекиде јуначким мрнарима, ни опасност путницима. Живи вал не престајаше запљускивати и ломити бјешава ребра остарјелог „Фердинан-да Макса“ Око шестог часа у утор-ник у јутро (10 о. м.) снази стражар кроз маглу не у великој даљини бри-јег. Пропадосмо, сломисмо се, ако се лађа немога окренути провом на пријед, помислише капетани и рекоше то Његовој Свјетлости Књазу Петру. Кроз кратко вријеме, један већи вал окрену брод управнијем правцем низ вјетар и погибељ преста, на велико задовољство изморенијех капетана и мрнара и устревљенијех путника. Ото-лен окренуше брод низ острв Меледу, у Пунту Јастовску, гдје спустише сидра и усидрише се. Ту је Ферди-нанда Макса у сриједу у јутро, нашао Лојдов пароброд „Јонио“ и довезао у Корчулу у пристан. У Корчули се сви путници прекрцаше на други, вапор Лојдов „Тритоне“ и отле доплонише до Гружа и Котора.

Од Гружа је Његова Свјетлост до Херцеговога дошао у колима, а од Херцеговога до Котора довезао се у чапцу. У Котору стајала су Свјетло-ме Путнику Дворске кароце на распо-

ложење — справне, на које се Свије-тли Путник укрцао и дошао на Цети-ње у Петак. 13 о. м. у 3 часа у јутро. Каквим је усрђен Њ. Свј. у нашој пријестоници дочекан, не тре-ба нам спомњати. Изниједемо само телеграму коју смо примили од нашег агента у Котору, г. Пера Рамаданови-ћа, у четвртак 12 о. м. која гласи:

„Његова Свјетлост Књаз Петар Карађорђевић стиже овдје у 9 сати и по, здраво и весело највећим одушевље-њем дочекан и испраћен од много на-рода непрекидним усклицима: Живио Књаз Петар!“

(Благодарјење.) У уторник 17 о. м. навршила се година дана, од дана кад је провидност божја и топле мо-литве словенског народа спасила дра-гоцијени живот Његова Императорског Величанства Цара Александра III, Ца-рице, Царевнића и осталијех чланова Августејшиг царствујућег Дома, зато је држата оног дана у саборној ми-трополитској цркви св. литургија са благодарјењем Свевишњем Богу. Служ-бо је Високопреосвећени Митрополи-лит Митрофан, уз припомоћ васпи-јелог цетињског свештства. На служби били су присутни сви чланови нашег владалачког Дома, Књаз Петар и Кња-гиња Зорка Карађорђевић, царско-руски отпавник послова г. П. Д. Вурцел и полковник г. Н. Р. Овсијани, сви наши министри и великодостојници, сви чланови великог суда, сви пре-ставници грађанских и војничких вла-сти, ђаци гимназије и богословије са својим професорима, сви ученици и ученице основнијех школа са учите-љима и учитељицом и много побожног и оданог народа.

Истог је дана обдржавано благо-дарјење и остала молебствија и у ка-пели вишег дјевојачког Института.

(Празник.) Дан светитеља цетињ-ског, св. Петра, прослављен је у сри-једу 18 о. м. у нашој пријестоници на обични начин.

(Помен.) У четвртак прошасте обдржаван је у саборној митрополит-ској цркви годишњи помен за упоко-јење душе у богу почившег Митрополи-та Петра II са светом литурги-јом и парастосом. Чинодјејствовао је г. Митрополит са осталијем свештен-ством. Присутни су били Његово Ви-сочанство Књаз и Господар са свим одраслим члановима нашег владалачког Дома, Књаз Петар и Књагиња Зорка сви министри и великодостојници и остала висока лица, сви ђаци гимна-зије, богословије са наставницима и наставницама и много побожнога на-рода.

(Долазак.) Повратио се из Дубров-ника на Цетиње отпавник послова Француске Републике при нашем Дво-ру, г. Конту Серсеј. Био је ове педје-ље међу нама, донав са г. Серсејем, бивши дипломата а сада путник, г. Конте П. де Косе Бригак, који се другог дана повратио у Котор.

(Одликовање.) Г. М. Пламенац наш отпавник послова у Цариграду, одли-кован је орденом мидије другог степена.

Пишу нам из Котора:

Педесетогодишња слава оцетанка на-шег друштва „Јединства“, испала је по програму — сјајно. Све се свршила лијено, мирно и величанствено. Изасланици дубро-вачког пјевачког друштва „Слоге“, бјеху г. г. Др. Пуљези и Пиро Оујић. У њихо-вом друштву биле су Госпођице: Оујиће-ва и Ђ. ријева. За кумове при освештању нове друштвене заставе били су позвати г. г. Нико Бошковић, банкијер, из Дубро-вника и Нико Стефановић, наш градоначал-ник. Пошто г. Бошковић због неодољиви-јех домањих послала није могао доћи, то је он онуномоћи нашег г. Илију Рамадановића, да га он заступа. У друштву г. Стефановића учествовао је г. Рамадановић при чину освештања нове заставе, која се свршила чинодјејством Преосвећеног епи-скопа Герасима у суботу 14 о. м. послје-је свете литургије.

Послије овог светог чина, Преосвеш-тени Епископ држао је пригодно слово. Друштвена забава у суботу вече била је сјајно посјећена и трајала је до 3 часа послје по ноћи. Поздрав — говор друштве-ног пресједника г. др. Радослава Квеквића сваком се особито допао, и ради једриве

Сад беш познат' Новљанин' Алију!¹⁴

Па он скочи на ноге лагане;
Изађоше оба на пољану,
Потегосе сабље окфане,
Један другом јуриш учинише;
Обје пусте сабље саломине,
А окршке у траву бацине.
Потегосе перне буздоване,
Стадоше се ш њима ударати;
Буздован'ма пера обломаше
Бацше их у зелену траву.
Прифатише копча убојита;
Оба пушта копча саломине;
Ал' је Лимун рана допанау:
На њему је седамнајест рана
Од бедара до више њедара.
Пушта копча дијете Лимуна,
Пушта копча на зелену траву,
А завика из грла бијела:

„Помози ми, Гисте и Марија, —
Да ме данас не свлада Алија!“
Па га зграби за прси јуначке.
Носише се три четири сата, —
Један другом одољет' не може.
А кад виђе дијете Лимуна,
Да ће њега Але оборити,
(У јунаку срце разиграло). —
Ману ш њиме тамо и овамо,
Састави му плећи са долином;
На прси му починуту баише,
Ал' не даде Новљанине Ибро
(Два су брата од једне матере),
Но удара тешком топузином
Ваш Лимуна у плећи јуначке;
Колико га лако ударио,
Паде Лимун на десно кољено.
Ал' да видиш дијете Лимуна:
Иза паса извади кубуру,
Па на њојзи огањ наложио —
Пушка добра огањ приватила,
(А ни Лимун очим' фалит' не ће),
И погоди Новљанина Ибра
Међу (оне) обје очи црне —
Распрште му чело на четворо, —
Ни жива га земља не дочека.
Устаде се Новљанин Алија,
С Лимуном се на прси узео,
Па се носе тамо и овамо;

Носише се три читава сата, —
Један другом одољет' не може;
Обојицу пјене попануе:
Турчина су б'јеле и зелене,
А Лимуна б'јеле и кржаве —
Појачи се Але нахођаше; —
Лиму бјеше шеснаест година,
А Турчину тридесет и седам.
Виђе Лимун да ће погинути,
Па Турчину био бесједио:
„О, Турчине, Новљанин Алија!
Ево жарко на почину сунце —
И оно ће сада починити,
А ми, болан, почиват не ћемо?“
Превари се Новљанин Алија,
Па погледа ће к' угледат сунце;
А да видиш дијете Лимуна,
Бе ј' Турчину очи завао,
Па из чизме ножа извадио
И Алију ш њиме распорио —
Ни жива га земља не дочека.
Ал' Лимуна ране освојиле,
Од којијех живјет не могоше,
Па дозивље Лазара возара:
„Богом брате, Лазаре возаре!
Ти изађи мору на обалу,
Отпаши ми свилонога паса,
Утегни ми пуеге ране моје, —
Чини ми се хоћу умријети!
Поздрави ми милога ујака;
Да ми стару не поћера мајку
А по путу и туђој улици.“

Али Лазар за Бога хајаше,
Па искочи мору на обалу,
Отпаса му свилонога паса,
Утегну му седамнаест рана
Од бедара до више њедара,
Па га метну на плећи јуначке,
Понесе га у ор'ову барку;
До два турска руа и оружја,
И два турска бијела чадора
Намјестио у ор'ову барку;
Завезе се, пут Пераста пође.
Добро Лазар на возаре виче:
„Возте боље, дванајест возара!“
Кад су били у Вериге мале,
Проговара рањени Лимуна:
„Богом брате, Лазаре возаре!

Ти отиди до на прову*) шајци,
Па ми зовни милога ујака. —
Нека дође морем дубокијем,
Да му стару препоручим мајку —
Чини ми се мријет ми се мора.“

Али Лазар за Бога хајаше,
Па отиде до на прову шајци
И покликну из грла бијела:
„О јуначе, Пивљанине Бајо!
Ев' те зове сестрићу Лимуна,
Да га еретеш морем дубокијем —
Има нешто с тобом бесједити.“

Кад то чуо Пивљанине Бајо,
Тиште шајку у море дубоко,
А не зове никаква возара —
Сам се вози, у сусрете пође.
Када виђе рањена сестрића,
Заукао иза свега гласа:

„Авај мене, сестрићу Лимуна!
Што изгуби себе и ујака?!“
Ал' кад виђе двије турске главе,
И два турска руа и оружја,
И два турска бијела чадора, —
Тада Бајо иза гласа виче:

„Благо мени сестрићу Лимуна,
Кад ја имам такога јунака,
Кој' искупи мене у Турака!
Ти умриш, благо твојој души!“
Отоле се заједно кренуше.
Кад дођоше у Перасту гладу,
Бајо узео својега сестрића,
Понесе га на бијелу кулу,
Положи га у мску кревету,
Па се врати ораховој шајци,
Завезе се, пут Котора пође,
И доведе дван'ест видаоца —
Вада Лима по године дана.
Бог му даде и богоматера,
Љуте му је ране извадио! **)

У Ерцеговоме, 29 септембра 1889.

Вељко Радојевић.

*) Предни дио чуна.

**) Од Ника Т. Тошвића.

мисли, и ради лакоће изговора. Знајући да „где се гусле у кући не чују, да је мртва и кућа и људи“, то смо се постарали потражити вјештог гуслара из Грбља, да нам крај милозвучне музикалне свирке и појевке и коју српско-народну пјесму исјева. И одиста, ма колико смо дужни захвалити, г. Дионисију де Сари-Сан Ђорђо на вјештачки приређеном концерту, несмијемо ни нашег Грбљанина заборавити, јер нас је и он развеселио звучима дивнијих српскијих гусала. — Кад је ријеч о Концерту, несмијемо пропустити а да се не захвалимо Госпођицама: Мили и Анђелији Риболи и Добрици Жутковића, које су њеним претићима неколике комаде на клавиру упрва вјештачки одиграле. Хвала нека је и г. Ф. Хомен-у и његовој виолини.

Објед који је био приређен у недељу за 4 сата по подневу, трајао је до 8 часова у вече. За трпезом је сједило 50 особа; на челу трпезе Преосвештени епископ Петрановић. И наш пјесник, г. Сундечић, заузимао је на трпези одлично мјесто. Здравце су се нисале једна иза друге — све боље иза боље. За вријеме објед свирала је пред читаоницом грађанска музика најодраније српске комаде. Телеграма и писменијих поздрава друштво је примило изобиља. Чујемо да је некоје телеграме старија власт обуставила. Кумови су друштву даровали: г. Бошковић, ф. 100, а ф. 100 г. Стефановић. Хвала им. Ни наша посетрица дубровачка „Слога“ није нас у овој пригоди заборавила. И „Слога“ је „Јединству“ из својих срестава, поклонила фиор. 100. И право је, јер слогом постижава се јединство, а јединство је слога! Ове наше друштвене педесетогодишње славе која је неприкидно трајала од суботе у јутро до недеље у поноћи, сјећаће се Которани за дуго времена. Напошљетку нека је хвала и г. Стеву Вукову Врчевићу, на вјештачки описаноме „Прегледу“ педесетогодишњег друштвеног опстанка. Хвала одбору, а слава пјевачком друштву „Јединству“.

Књижевност.

Свеска IX **Нове Зете** за Септембар изашла је почетком текућег мјесеца овиме богатим садржајем:

1. Бранко Радичевић, покушај Луја Војновића Ужичкога. — 2. Освојење Бара. Х. Божија воља. (Свршетак). Од Сима Поповића. — 3. Зла баба. Слика из народнога живота. Од Ђ. Равића. — 4. Јутарња у манастиру Савини. Пјесма Владимира Тројановића. — 5. Грађа за Историју Васојевића. (Свршетак). Од П. А. Ровинског. — 6. Пјесник и тиде. Пјесме Сава Рачете. — 7. Устришци с новинарског стола. II. Новинари. Од С. Вјелановића. — 8. Нашој Гори. Пјесма од Алексе. — 9. Девет удовица. Истинита приповијетка. (Свршетак). Од В. Зорића. — 10. Имао сам. Пјесма Радоја Црногорца. — 11. Књижевни Преглед. — 12. Народне пјесме. — 13. Наши листови. — 14. Цетиње 28. Септембра. — 15. Културне биљешке.

Свеска X. за текући мјесец у велике се славе.

Успомене из године 1848—49. Од Дра Мих. Полита Десанчића. (Прештампано из „Браника“ за годину 1889.) У Новом Саду. Штампарија А. Најевића 1889.

Примили смо на приказ Сандићев најстарији српско народни илустровани календар велики

„ГОДИШЊАК“

за просту годину 1890. Уредио проф. М. Матић. Година четрдесетрива.

Уз овај календар иде као уздарје једна врло лијепна слика у бојама израђена: „Св. Сава“ архиепископ и проевител српски (у величини овог календара).

Овај најстарији, најприпознатији, најбољи и најљепши а при томе и најјефтинији српски илустровани календар, који је бар у 250.000 примјерака по цијеломе Српству рапрострт, штампан је и ове године на врло лијепној углађеној артији куте боје, а е правом смијемо рећи да је и садржајем, сликама и штампарским послом најбољи и најљепши него икоји други велики календар.

Садржај: Стари и нови календар. — Знамените године српске. — Знамените године опште. — Мухамедански календар. — Јеврејски календар. — Вријеме. — Четири годишња времена. — Сунце и наш сунчани систем. — Нешто о планетама по вјеровању старих и по данашњој науци. — Маре планета владарица. — Помрачења сунца и мјесеца. — Кад ћемо видјети планете године 1890? — Свијетли владајући дом у Аустро-Угарској монархији. — Важније земље и главари у Јевропи. — Српска православна црква у Аустро-Угарској монархији. † Рудолф, краљевић и царевић, наследник престола Аустро-Угар-

ске монархије, 9. (21.) августа 1858. умрло 18. (30.) јануара 1889. А. Х. — Српска православна вел. гимназија ср. карловачка. С. Лазић, директор. — Прва помоћ у напрасним болестима док лекар не дође. * * — Ратарске будилнице, Дивош. П. Ј. К. ић. — Опис Косова и косовске битке. Т. Ж. — Луцера или плава дјетелина. (Поука из пољске привреде.) Јован Вујић. — Његујмо рогату марву! — О бајању и врачању. Један поглед на ратарски сталеж. Пише један ратар. — Похвала раду. Др. Ђ. Д. — Смјесце. — Уз наше илустрације. — Вашари (сајмови, панађури, пазари).

Календар „Годишњака“ библиотека за народ. Ради забаве: Здравко и Грозда. Прича из српског живота. Написао Светозар Теодоровић. — У Коприви. Слика из сеоског живота. Написао Милутин Ђрбић. — Смрт и премудри Солонун. Срп. нар. приповијетка. — Из збирке Коете Риетића и Васе Лоцарског. — Шала и разбирга.

Слике: Насловна слика: Св. Сава (икона за оквир). — † Престолонаследник царевић Рудолф. — Велика Књезиња Милица, супруга Великога Књаза Петра Николајевића, и ћерка пригорскога Књаза Николе I. — Велики Књаз Петар Николајевић. — Наталија, мати миропомазаног Краља Србије Александра I. — Александар I, први миропомазани краљ Србије. — Ј. Бели-Марковић, К. С. Протић, Јован Риетић, намјесници краљевске владе и Србији. — Са вјенчања Великога Књаза руског Петра Николајевића са Књезињом црногорском Милицом Петровића Његош у Петерхофу, Младенци се после вјенчања приказују руском Цару и Царици и црногорском Књазу, — Манастир Раваница у Србијему. — Задушница цар Лазара: Црква Лазарица у Крушевцу. — Николај Александровић наследник руског престола. — Стеван Лазић, управитељ српске велике гимназије у Ср. Карловцима. — Катарина ил. Папић рођ. Мучалова, српска добротворка. — † Јаков Игњатовић, српски књижевник. — Ајфелова кула на светској изложби у Паризу.

Цијена је „Годишњаку“ са додатком „Библиотеке за народ“ само 50 новч. а без „Библиотеке за народ“ само 35 новч.

Наручбине из свију крајева прима потписана књијара — и која мањим пре продавцима 25% а већим који у партији узму 33 1/3% даје.

Емил Ожије, најомиљенији француски драматиста у шаљивој струци, умрло је у Паризу, 13 (25) октобра. Било му је 70 година.

Преглед. Српског пјевачког друштва „Јединства“. Од његова постанка до данас 1839—1889. Написао Стево В. Врчевић, друштвени члан. Загреб тисак Дионичке тискаре 1889.

Јавор, лист за забаву, поуку и књижевност. Уређује др. Илија Огњановић и Јован Грчић. Власник Змај Јован Јовановић. Бр. 42. Год. XVI. У Новом Саду, 15 октобра 1889. Издаје Лука Јоцић. Штампарија дра Павловића и Јоцића.

Садржај: Прича о старом звонару, од Владана. — Избори за сабор, или Како је било, а како је сада у С-чкој општини. Истинита шаљиво-озбиљна приповијест из недавне прошлости. Написао Јоца Николајевић. (Наставиће се.) — На мјесту растанка, од Данка. — Опасна игра. Приповијетка из руског живота. (Наставак.) — Између бојева. Позоришна игра у једном чину од Бјернетјерна Бјернсона. Превоо Јован Радивојевић Вачић. (Наставак.) — Спавање и сан. (Наставак). Листак: Неколико басам што их бабе шапују при бајању, од В. П. — Разно. — Нове књиге. — Нове музикалије. — Одговори.

„Јавор“ излази сваке недеље на читавом табаку. Рукописи се шаљу уредништву, а претплата „Администрацији „Јавора“ у Нови Сад“.

Цијена је листу: на цијелу годину 5 фиор., на по год. 2 фиор. и 50 новч., на три мјесеца 1 фиор. и 25 новч. За стране земље: на цијелу годину 6 фиор. а. вр.

Исправка.

Примили смо ово писмо:

Господине уреднице!

Молим Вас, да уметнете у идућем броју „Гласа Црногорца“ ово неколико врста, као исправку једне погрешке, која се догодила у 42-ом броју истога листа.

Све што је речено у објаву смрти покојног војводе Станка Радоњића, све је онако, само израз у њој: „патрајак славне куће Гувернадуровића“ није на свом мјесту, из чега се види, да г. писац није добро упознат са историјом Црне Горе и куће Радоњића. За то се тај израз пред поштованим

патаоцима Вашег листа исправља са што треба рећи: патрајак славне куће Радоњића а не Гувернадуровића.

Као увјерење тога наводи се ово:

Кућа Жутковића и кућа Станишића, пошљедња скоро названа Гувернадуровића, обје сачињавају кућу Радоњића.

Ове двије гране куће Радоњића вазда од како су настале, од најстаријих времена и кроз вијекове гониле су се међу собом, ћерале се, кравиле, поткопавале једна другу, и вазда се погониле.

У овој непрестаној борби и крвљењу, кућа Жутковића држала се вазда Црне Горе и њене династије, кућа Станишића — Гувернадуровића у њеној невољи позивала је и страну млетачку и аустријску помоћ.

Дуготрајно борење и крвљење ове двије гране куће Радоњића, сврши се почетком овога вијека са пронашћу гране куће Станишића или Гувернадуровића, а благодарној Црној Гори и њеној династији, са побједом Жутковића. Кућа Станишића-Гувернадуровића подлегну, и како је радила онако је и прошла. Данас нема једнога мушкога духа од те куће у Црној Гори.

Из ово сљедује, да израз „патрајак славне куће Гувернадуровића“, исправља се, што треба право рећи куће Радоњића, као што се ова кућа и зове обично у Црној Гори, или Жутковића што је мање уобичајено, а ипак Гувернадуровића, као што се то из горереченога види и јер је то побочна линија куће Радоњића.

Господине уреднице! За сад овомо и молим Вас, да изволите примити увјерење мог високог уважења.

Цетиње, 12 октобра 1889.

Један Радоњић.

Разне биљешке.

„Женско пјевачко и музикално друштво“ уз судјеловање „Биоградског пјевачког друштва“, друштва „Даворје“, Академског пјевачког друштва „Обилић“ и „Биоградског гудачког квартета“, приређује и сали више дјевчијачке школе 21 овог мјесеца велики концерат са играком у корист оних 1200 црногорских породица, које се, бјегајући од глади, насељавају у Србији. — Улазна је цијена 2 дин. од особе. Чланови „Женског пјевачког и музикалног друштва“ имају безилатан улазак. Добровољни прилози примају се са великом благодарношћу. Почетак је у 8 сахати у вече. Ако ко од публике, не би случајно добио позивницу, а желио би доћи на ову забаву, нека се изволи обратити „Жен. пјев. и муз. др.“ У вишој женској школи, гдје ће добити позивницу.

ЈАВА БЛАГОДАРНОСТ.

Управитељка института, госпођица Софија Петровна Мертваго, изволила је поклонити цетињској осн. школи шест комада разних мапа, за које поменутој госпођици изјављујемо најтоплију благодарност.

Управа цетињске осн. школе.

ОБЈАВА.

Ријешењем Великог Суда од 25 августа о. г. Бр: 2518. Томо Марков Мартиновић из Цетиња поднао је под стениште због презадужености, усљед чега се позивају сви његови дужитељи из унутрашњости, и са стране да се на 15 октобра о. г. са својим исправама, било лично било преко својих пуномоћника пријаве Капетану Цетињском, који се до овог дана неби пријавио губи свако право на даље потраживање.

Овога дана биће распродаја непокретног имања Томова, које се састоји I. у Баще из једне куће на под тиглом покривена и 1 1/2 рало земље на четирт мјеста II. под Умце 2. рала земље. III. у планину пет комата горе.

IV. у планину једна кућа зидана поземљана сламом покривена су 4 рала земље на четири мјеста, уз земљу има и горе. V. кућа на Чулице са 2 рала земље и гора. —

Ко би желио све имање, или поједине комаде кунит, нека се пријави капетану Цетињском до реченог дана.

Цетиње, 1. Септембра 1889.

Бр. 700.

УПРАВА ВАР. ЦЕТИЊА.

ОБЈАВА.

Кућа Тодора Гојковића из Новог, постојећа у овој вароши продаје се на јавном инкенту. — Кућа је на уласку главног колекског пута, поземљана од лаката четрнајест и три четврти, (лакати од 27 унача, или 71 центиметар) са двоје врата на главном путу и са два прозора и двоје врата на листри са једним прозором, у шуфит има двије камарице са два прозора на крову.

Ко би исту кућу желио купити нека се пријави овој управи најдаље до 15 октобра о. г. којег ће се дана предати у власт понудиоцу највише цијене.

У исто вријеме обзнањује се дужницима којима дугује Тодор Гојковић нека се пријави подписатој управи са чистим рачуном или признаницом најдаље до 14. октобра о. г.

Ко се не би пријавио до реченог рока, после неће имати никакво право тражења.

Ријека, 14 Септ. 1889.

Број 541.

УПРАВА ВАР. РИЈЕКЕ.

ОГЛАСИ.

КУПУЈЕМО

употребљене и неупотребљене црногорске поштанске марке, особито ријеткости. Понуде са „К. К. 2289“ на G. L. Daube & Co Köln a/Ph.

ПОЗИВА

ваљане агенте, да продају руске лозове са добитцима, солидна банкарска кућа у Петрограду.

С понудама ваља се обраћати:

ГЕНРИХУ БЛОККЪ,

57, Невскиј,

С. Петербургъ (Россија.)

(7—10)

PARIS
GRANDS MAGASINS DU
Printemps

NOUVEAUTÉS

Demander

le catalogue général illustré renfermant 580 gravures (modèles inédits) pour la SAISON d'Hiver, dont l'envoi est fait gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du **PRINTemps**, mais bien spécifier les genres et prix.

Expéditions dans tous les Pays du Monde
Le catalogue indique les conditions pour l'envoi franco de port et de douane.

Interprètes dans toutes les Langues
à la disposition des personnes qui désirent visiter les Magasins.

TIMBRES-POSTE

J. DELZENNE, 1. Rue Allent, PARIS
Achète tous les Timbres anciens et nouveaux, et paie par retour de courrier. — Lui faire des offres avec échantillons.